

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) L (44)

Štev. (Nº) 32

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

22 de agosto - 22. avgusta 1991

Pogovor z Markovićem ni prinesel nič

Srečanje med delegacijo zveznega izvršnega sveta, ki jo je vodil Ante Marković, in delegacijo slovenske vlade na čelu z Lojzetom Peterletom se je končalo 12. avgusta po petih urah brez kakršnega koli rezultata. Načeloma naj bi bili pogovori tekli o osnutku sporazuma za uresničevanje sklepov brionske deklaracije, ki ga je sprejela slovenska vlada. Že kmalu po začetku pogovorov pa je bilo jasno, da se o ponujenem dokumentu ne bo mogoče pogovarjati.

Zataknilo se je seveda ob carinah, saj slovenska stran vplačevanje teh v zvezno blagajno pogojuje s povračilom vojne škode, Marković pa meni, da o tem ne more biti govora, ker ne gre za nikakršno vojno škodo, in to zato ne, ker tudi vojne ni bilo. Sicer pa je Marković povedal, da je Slovenijo mogoče v zvezni denarni sistem vključiti samo, če bo ustrezno rešeno vprašanje carin. Zvezni premier tudi meni, da so razmere v državi že začele povzročati pravi kaos in gospodarsko razsulo, sem pa šteje, kot smo slišali, tudi sedanji režim na slovenskih mejah, slovenski cariniki pa so zanj zgolj uslužbenci. Tudi po tem se razlikuje od razlag na slovenski strani, ki je opozarjala, da v brionski deklaraciji zelo natančno piše, da gre za slovensko carino.

To pa seveda ni edini nesporazum med obema stranema, ko gre za interpretacijo brionske deklaracije! Medtem ko Marković vztraja, da začne moratorij veljati šele od dneva, ko bosta obe strani podpisali sporazum, pa slovenska stran meni, da moratorij že teče, in to je najkasneje od dneva sprejetja brionske

deklaracije. V izjavi po sestanku je Lojze Peterle med drugim dejal, da je slovenska stran preverjanje pravilnosti interpretacije spornih delov brionske deklaracije pripravljena prepustiti Evropski skupnosti. Peterle meni, da slovenska vlada ne more odstopiti od zahteve po plačilu vojne odškodnine in da druga stran tega problema ne vidi v povezavi z vprašanji, o katerih naj bi tekla beseda. „Nastaja vtis, kot da se ne bo nič zgodilo in da smo Slovenci grdi, ker to vprašanje sploh načenjamo,“ je dejal Lojze Peterle.

„Kaže, da se bomo lahko dogovorili o denarnem sistemu, teže pa bo pri zračnem prometu. Zvezna oblast nam namreč še vedno ne dovoli letenja pod 7000 metri in s tem še naprej močno škoduje Sloveniji. Mi ne priznavamo razlogov za tak ukrep, saj sodimo, da so razmere pri nas drugačne,“ je izjavil Lojze Peterle. Na vprašanje, kaj meni o zaplembah slovenskega premoženja v drugih republikah in stališčih zvezne vlade, pa je predsednik slovenske vlade dejal, da je zvezna vlada zelo močna v deklaracijah, v resnici pa je brez stvarne moči. Tega ne potrjuje le to, da se zaplemba slovenskega premoženja in blaga nadaljuje, ampak tudi dejstvo, da svet guvernerjev ne upošteva odločitev zvezne vlade.

Ante Marković je izjavil, da je njegova delegacija prišla v Ljubljano z namenom, da bi našli skupne rešitve. Slovenijo pa je obtožil, da pri carinskem sistemu flagrantno krši brionsko deklaracijo in da najbolj sporna od vseh vprašanj ostajajo meja, režim na meji in plačevanje carin.

Zadnje novice

Demos o vladnih spremembah

Na sestanku Demosa so nadaljevali razpravo o organizacijski rekonstrukciji vlade. Gre za radikalno zmanjšanje števila ministrstev, niso pa govorili o kadrovskih menjavah, je povedal predsednik vladajoče koalicije dr. Jože Pučnik. Osnutek zakona o spremembah v vladi bo pripravljen naslednji teden. Videti je, da so Demosove stranke načelno za takšno spremembo in če bodo osnutek potrdile, bo Demos to predlagal tudi v skupščini. V tem trenutku ne razmišljajo o zamenjavi predsednika vlade, bi pa želeli, da se strukturna reforma vlade izvede do konca septembra, je povedal dr. Pučnik.

Priznanje Slovenije?

Predsednik slovenske vlade Lojze Peterle je v četrtek, 15. avgusta obiskal nemškega kanclerja Helmuta Kohla. Ta ga je povabil v njegovo poletno rezidenco ob Voglaškem jezeru blizu Salzburga, kjer sta več ur govorila o odnosih v Jugoslaviji, izvozu slovenskega gospodarstva in ponovni vzpostavitvi raznih

izvoznih jamstev ter o mednarodnem priznanju Slovenije. V tej zvezi je nemški kancler dejal, da je samostojnost Slovenije bliže, kot si ta čas predstavljajo Slovenci.

Deset dni vojne za Slovenijo

je izbor fotografij in tekstov iz obdobja med 26. junijem in 5. julijem 1991. Veliki projekt, velika knjiga. Sivi dogodki, zapisani v zgodovino in barvne fotografije.

In kakšna se nam zdi vojna za Slovenijo v barvah, s pogledom skozi „rožnat objektiv“? Nič manj strašna, pa vendar odlična. Pogumni in svojega dela večji Mladinini fotografi (Diego A. Gómez, Borut Kranjc, Barbara Sršen, Miha Fres in drugi) ter urednik Tone Stojko bodo pri svojem projektu doživeli velik odmev. Pri tem opozarjam predvsem na prikupno fotomontažo, narejeno po zadnjem, največjem slovenskem prazniku; na posnetku vidimo namesto dveh kar štiri cerkvene dostojanstvenike. Prav tako odlična sta ljubzenska zgodba v treh delih in oboženi minister za informiranje v civilu.

SLOVENEČ, 20. avgusta po telefaksu

Vojska se umika, negotovost še traja

Medtem, ko se jugoslovanska vojska pospešeno umika iz Slovenije (na zadnji tiskovni konferenci armade so dejali, da bo umik končan do 15. septembra), pa med ljudstvom še vedno vlada negotovost. Temu so vzrok teroristične akcije v okolici Krškega, strateško nedvomno najbolj občutljive točke v Sloveniji, saj je tam jedrska elektrarna.

V nedeljo zgodaj zjutraj je namreč eksplozija odjeknila na Krškem polju, le kakšnih deset metrov od ceste Drnovo-Kostanjevica, pred vasjo Veliki Podlog pa je v koruzni njivi obležal električni steber. S tem so neznanci v zadnjem mesecu dni onesposobili že tretji daljnovod na tem področju. Po ugotovitvah strokovnjakov za notranje zadeve gre za enako vrsto eksploziva in enak način detonacije kot pri prvih dveh terorističnih akcijah v Pesjem in na Sremiču. Detonator je namreč sprožila naprava, ki reagira na svetlobo.

O močnem rafalnem streljanju pa so v nedeljo poročali tudi ljudje, ki živijo v neposredni bližini letališča Cerklje ob Krki. Doslej je bilo z letališča po vojni vsak dan slišati močne eksplozije, posamične strele pa le ponoči. Razumljivo je, da so tudi prebivalci v okolici letališča vznemirjeni, zato je brežiška občina od republiških organov zaprosila, naj jih

zavarujejo.

Omenjena primera dovolj zgovorno kaže, v kakšnih okoliščinah se umika jugoslovanska vojska, ki bo, kot vse kaže, odslej svoje glavne aktivnosti vodila na Hrvaškem. Tam so razmere še vedno izredno zapletene, jugoslovanski predsednik Stipe Mesič pa je celo izjavil, da se bo umaknil iz predsedstva, če bodo še naprej kršili brionski sporazum in sklep o ustavitvi ognja. Mesič je rekel, da nima namena, da bi s svojim podpisom pod sklepi zveznega predsedstva dajal Srbiji legitimnost za umazano vojno, ki jo vodi na Hrvaškem. Dejaj, da praktično noben zvezni organ ne deluje. Mesič je med drugim tudi poudaril, da je tistim, ki izvajajo agresijo na Hrvaškem, veliko do tega, da bi Slovenija odšla iz Jugoslavije. Tako sta se združila dva interesa — interes Slovenije, da čimprej zapusti Jugoslavijo, in interes tistih, ki silijo Slovenijo, da bi to čimprej naredila. Mesič pravi, da v predsedstvu Jugoslavije agresorja še niso izrecno imenovali. Vendar je agresor Srbija in njena ideja, da morajo vsi Srbi živeti v eni državi. Torej je to v bistvu boj za zasedbo hrvaškega ozemlja.

Marko Jenšterle
19. avgusta po telefaksu

Domov na jug

Enote jugoslovanske armade so se konec tedna umikale iz več slovenskih krajev ter selile orožje in druge vojaško opremo.

Tako je včeraj dolga kolona, v kateri je bilo 100 vozil, ki je ob šesti uri krenila z Vrhnike, precej ovirala promet med Ljubljano in Zagrebom.

Armada si je tudi tokrat dovolila z letalstvom vznemirjati prebivalce krajev med Vrhniko in Bregano. Tako je šest lovcev jugoslovanskega vojnega letalstva pometalo iz postaje večino Ljubljancev, kasneje, dopoldne pa so ista letala preletavala Novo Mesto. Izgovor armade, češ da gre za spremljanje umika vojaških enot, je bil seveda prazen in aroganten. Umik armade iz Slovenije je potekal tudi po tirih, včeraj sta Slovenijo pri Dobrovi zapustili kompoziciji z vojaško opremo iz Ribnice in iz Rakeka.

Z letališča Rakičan pri Murski Soboti

je v soboto popoldan odpeljal helikopter vojnega letalstva JA. Omenjeni helikopter je slovenska Teritorialna obramba med vojno onesposobila, potem ko je zasilno pristal v vasi Hrustje - Motaje pri Radencih in se zaradi okvare ni mogel več dvigniti. Minuli četrtek so iz Zagreba zanj pripeljali rezervne dele in ga začeli popravljati. Poveljnik Teritorialne obrambe za severahodno Slovenijo polkovnik Milošević je povedal, da ga bo slovenska vojska vrnila v skladu z dogovorom z jugoslovansko armado o zamenjavi zaplenjenega orožja in opreme.

Polkovnik Milošević je tudi povedal, da eksplozivna sredstva in orožje iz Murske Sobotne odvažajo pod nadzorstvom Teritorialne obrambe in milice, poudaril pa je, da JA uničuje priprave in objekte, iz katerih se izseljuje.

Slovenec, 19. avgusta po telefaksu

Papež pozdravlja Slovenijo

Papež Janez Pavel II. je v zadnjih dneh obiskal svojo rodno Poljsko, pa tudi prišel prvič na Madžarsko. Med drugimi obiski je prišel v mesto Pecs, ki je oddaljeno kakih 50 km od hrvaške meje. Tam ga je pričakala velika množica Madžarov, veliko Hrvatov s kardinalom Kuharičem na čelu, pa tudi Slovenci.

Med nagovorom se je papež posebej zavzel za majhne narode in manjšine, ko se je obrnil na oblastnike, da „naj

spoštujejo pravice narodov in manjšin“!

Pozneje je še v hrvaščini nagovoril obiskovalce iz teh krajev, kjer je omenjal legitimne želje hrvaškega naroda.

Govoril je tudi Slovincem. Po skromnih podatkih mednarodnih agencij je dejal, da je bila slovenska „krščanska vera osnova njihove kulture v teku stoletij“, ter jim naročal, naj „ohranijo in razvijajo kulturo svojih prednikov, ki je tudi božji dar njihovu narodu.“

Predlogi Republike Slovenije Evropi

Predpostavka za ureditev razmer v Jugoslaviji in za definicijo odnosa med Slovenijo in drugimi republikami je prenehanje sovražnosti. Sele v miru je mogoč razgovor o njeni prihodnji ureditvi odnosov med Jugoslavijo in Slovenijo. Predlogi in pogoji Republike Slovenije so naslednji:

1.

Slovenija je dosegla bistvene elemente državne samostojnosti, od katerih ne more odstopiti. V pogajanjih in s postopnim prevzemanjem državnih funkcij, vendar v najkrajšem mogočem času, želi Slovenija doseči mednarodno priznanje.

Slovenija se je že pokazala, da je upoštevana vreden, zanesljiv partner v mednarodnih odnosih, kar pomeni, da je pripravljena dosegati cilje v sporazumu z drugimi faktorji in upoštevaje njihove interese.

Prepričani smo, da je samostojnost Slovenije faktor določene stabilnosti v tem delu Evrope in da lahko služi kot model postopnega prilagajanja in vključevanja jugoslovanskega prostora v proces evropske ekonomske in politične integracije. Tak pristop ima svojo utemeljitev v različni stopnji razvitosti Jugoslavije. Dosedanja politika, podrejena skupnemu imenovalcu, se je pokazala kot neuspešna. Slovenija bo lahko v prihodnosti služila kot vmesna cona, ki bo skušala premostiti razlike med zahodno Evropo in njenim Jugovzhodom. V tem smislu vidimo svojo vlogo v Heksagonali in v eventualnih posebnih pooblastilih ES.

Slovenija je pripravljena na podlagi pragmatičnih interesov ravnati v korist celotne regije. Da bi ta gospodarsko prosperirala, mora biti v celoti osvobodjena groženj političnega poenotenja oziroma revitalizacije komunizma in seveda uporabe sile. Zgolj rešitev slovenskega problema brez sprave med jugoslovanskimi narodi ta regija ne more postati privlačna za tuj kapital in zanesljiv partner mednarodne skupnosti.

2.

Jugoslovanski prostor si v prihodnosti predstavljamo tako, da bi bil razdeljen na različne pasove, ki ustrezajo dosedanjim predlogom jugoslovanskih republik in pričakovanjem mednarodnih skupnosti. Slovenija svoje samostojnosti ne želi uresničiti na račun dezintegracije Jugoslavije. Pasovi, ki jih predlagamo, so v funkciji razmejitve nekompatibilnih narodnih skupnosti in v funkciji postopnega zmanjševanja teh nekompatibilnosti. Med republikami naj bi bile mogoče različne stopnje povezanosti: Od enotne države in federacije do konfederacije in radikalne razmejenosti oziroma samostojnosti.

Menimo, da je mogoče „Jugovzhod“ Jugoslavije (Srbija, Črna gora, Makedonija in BiH) razumeti kot celoto, ki je v sebi povezana trdneje kot drugi deli sedanje Jugoslavije. Zaradi nekaterih posebnosti in težko ločljivih sestavin je mogoče Hrvaško razumeti kot različno in vendar rahlo povezano enoto. Razmerje med „Jugovzhodom“ in Hrvaško je tesnejše od razmerja med obema in Slovenijo, ki je nacionalno homogena in ki že danes nadzoruje svoje ozemlje. Kot enote prihodnje ureditve torej smatramo „Jugovzhod“, Hrvaško in Slovenijo, pri čemer je narava povezave Hrvaške z „Jugovzhodom“ drugačna od povezave s Slovenijo. Če vzamemo za sicer ne povsem neustrezno primerjavo Beneluks, lahko rečemo, da je „Jugovzhod“ podoben Belgiji, ki je sicer znan kot izredno zapletena federalna struktura; Hrvaška je podobna Nizozemski. Slovenija pa Luksemburgu. Primerjava je neustrezna predvsem zaradi velikanskih ekonomskih in političnih razlik med Beneluksom in Jugoslavijo. Uporabna je zgolj zato, da prikažemo, kako je že drugje v Evropi rešeno

vprašanje mnogonacionalnih skupnosti in urejeno razmerje med skupnostmi, ki imajo posamezne skupne interese oziroma podobnosti. Beneluks je za nas svetel vzgled tudi zato, ker je kot nekakšna asociacija naprej priključena na ES. Posebnost Jugoslavije je v tem, da vsaj v tem trenutku ne more biti v celoti vključena v evropske asociacije, to pa lahko postane postopoma po pasovih in v različnih časih.

Slovenija želi ohraniti gospodarske tokove ne le med „Jugovzhodom“, Hrvaško in Slovenijo, temveč tudi med temi in drugimi sosednjimi državami. Prizadevala si bo za kar najbolj odprto mejo s Hrvaško in drugimi sosednjimi državami. Glede uvedbe skupnega trga in carin bosta potrebna postopnost in prilagajanje.

Slovenija želi postati nevtralna država. Zaradi občutljivega položaja v regiji potrebuje lastno teritorialno obrambo. Slovenija želi svojo varnost zagotavljati v okviru KVSE.

Slovenija želi imeti samostojno zunanjo politiko, vključno z lastnimi predstavništvom v državah, ki so zanje posebnega pomena. Pripravljena je skleniti dogovor z drugimi deli Jugoslavije, da slovenska predstavništva zastopajo njihove interese oziroma obratno.

Dolgoročno želi Slovenija postati članica ES. Postopnost te integracije želi zagotoviti preko prilagajanja in vključevanja v skupni evropski prostor.

Slovenija se bo zavezala za sklenitev posebnega sporazuma o spoštovanju človekovih pravic, zlasti pravic narodnih manjšin. V tem sporazumu bi bili določeni tudi načini njihovega širšega mednarodnega nadzora na ozemlju sedanje Jugoslavije.

V skladu z Brionskim sporazumom želi Slovenija pogodbeno urediti način delovanja zveznih ustanov v obdobju „Moratorija“. Glede organiziranja skupnega življenja v tem času Slovenija pristaja na najnujnejše funkcije, pri čemer je zanje odločilno stanje z dne 26. junija 1991.

3.

Za pogovore o prihodnosti odnosov med RS in Jugoslavijo so pomembna tudi naslednja dejstva:

Prišel se je umik enot JA iz Slovenije. V skladu z Brionsko deklaracijo in sklepom Predsedstva SFRJ je Slovenija prevzela nekatere zvezne državne funkcije na meji (varovanje zelenega pasu, carine, ipd.).

Narodna banka Jugoslavije ni umaknila blokade dostopa Slovenije do primarne emisije, do tujih kreditov, do deviznih sredstev in do dinarske gotovine. To dokazuje, da zvezni organi ne spoštujejo Brionske deklaracije in da nadaljujejo gospodarsko vojno z izključitvijo Slovenije iz jugoslovanskega monetarnega sistema s ciljem gospodarskega zloma Slovenije. Nezakonito ravnanje NBJ je le eden od primerov stanja pravnega nereda v Jugoslaviji, ko zvezne institucije same ne spoštujejo niti lastnih zakonov.

V republikah Srbiji, Črni gori, Bosni in Hercegovini se nadaljujejo plenitve slovenskega premoženja na njihovem ozemlju.

Republika Srbija še vedno ni ukinila gospodarske blokade proti Republiki Sloveniji.

Zvezni izvršni svet proti takim pojavom ne ukrepa niti se od njih ne distancira.

Jugoslovanska armada ob umiku iz Slovenije odnaša s seboj tudi naprave za kontrolo poletov. Te naprave služijo vojaškim in civilnim namenom. Slovenija s tem izgublja možnost kontrole civilnih letov nad svojim ozemljem.

4.

Republika Slovenija je v zadnjih tednih doživela bojkot in blokado na

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

Nek zanimiv pojav je zaznati splošno v argentinski družbi. V trenutku, ko pišemo te vrstice, manjka slabe tri tedne do volitev. In vendar ni pravega vzdušja. Ali, bolje rečeno, ni navdušenja. Neke vrste apatija je prevzela celotno predvolilno delovanje in napor strankarskih vodij, v kolikor se ti res trudijo, ne dobi odmeva med ljudstvom. In to je, za tukajšnji način življenja, zaskrbljujoče.

NEODLOČENOST

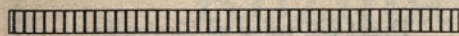
Zdi se, da ni navdušenja, ker ni prepričanja. Število „neodločenih“, ki polni statistike raznih anket, je še vedno izredno. Ta pojav, ki je značilna točka zadnjih volitev, je sam po sebi dovolj zgovoren. A kljub temu je bilo pri prejšnjih volitvah opaziti mnogo več zanimanja. Bilo je več debate, bilo je več razburjenja; celo med kandidati samimi je bilo več spopadov. In sedaj ni „kanibalizma“ ne zaradi večje zrelosti političnega razreda, marveč zaradi otopelosti, ki jo je opaziti v samih strankarskih kadrih.

Izgleda, kot da bi bili ljudje prepričani, da sama volilna gesta ni pomembna. Da naj zmaga ta ali oni, izid ne bo imel večjih posledic v njihovem praktičnem življenju. Nekako prihajajo do zaključka, da je vse skupaj neka formalnost. In ta zaključek je, sam po sebi, pozitiven, ker je izhodiščna točka za drug korak, ko ljudje spoznajo, da bistvo demokracije ni formalnost (voliti to ali drugo stranko vsaki dve leti), marveč soudeležba po naravnih kanalih posrednih institucij, ki jih demokracija predvideva, ki pa jih stranke mnogokrat, zaradi lastnih koristi, skušajo zavirati.

Druga značilna točka sedanje volilne kampanje pa je nizka stopnja aktivnosti sindikatov. Razbiti med različne struje, onemogli vsled notranjih bojov in razidov, so postali privrsek volilnih kampanj, ne pa, kot so bili včasih, glavna gonilna sila.

In vendar se nihče ne more pritoževati zaradi izbire. Na ponudbo imamo izredno število list, ki jih bomo morali vzeti v roke v „temni sobi“. Poleg tradicionalnih peronizma in radikalizma in poleg že upeljane liberalne UCeDé, imamo vsaj tri formacije na levi ter nekaj na desni, poleg nekaterih, ki si osvajajo predstavo sredine. Razen v provinciah, kjer so tradicionalno močne domače stranke, bo povsod spopad tek med peronisti in radikali. Edino veliko vprašanje je, koliko procentov volilcev se bo obrnilo k alternativnim strankam, ali z drugimi besedami, kako močan je še med nami „bipartidizem“, ki ga v teoriji ni, v praksi pa ima silno moč.

Drugo zanimivo vprašanje pa je, kako se bodo odrezale stranke, ki jih poose-

ekonomskem in finančnem področju, s katerim je imela do nedavnega izvrstne odnose. Institucije za zavarovanje kreditov, kot so SACE, HERMES, KONTROLLBANK itd., so umaknile vsa zavarovanja kreditov, tudi tistih, ki so že bili dogovorjeni in v teku. Hkrati je Republika Slovenija soočena s prepovedjo uvoza visoke tehnologije, npr. iz ZRN.

5.

Republika Slovenija je pokazala polno pripravljenost za konstruktivno sodelovanje pri reševanju jugoslovanske krize, kot tudi pripravljenost za sodelovanje v prihodnje. Vse to in jasnost za urejanje lastnih zadev, je kvalifikacija za mednarodno priznanje. Da bi Republika Slovenija lahko tudi v prihodnje tvorno delovala pri urejanju jugoslovanske krize, je nujno zagotoviti mir in urediti sporna vprašanja, predvsem tista navedena v točki 3 in 4 tega dokumenta.

Ljubljana, 14. avgusta

bljajo bivši člani oboroženih sil. Znan je že močan prodor, ki ga ima general Bussi v Tucumanu. Sedaj gre tudi za silo, ki jo pooseblja polkovnik Rico v provinci Buenos Aires in pa njegovi tovariši v prestolnici. Od izida tega poizkusa je odvisno, če se bo v bodoče še več predstavnikov oboroženih sil približalo političnemu delovanju, kakor tudi če je mogoče izvesti vsedržavno povezavo med različnimi sličnimi izrazi politične volje v eno samo državno formacijo.

UKORI IN IZOBČENJA

Ločitev duhov, ki jo je zaznati zadnje čase v političnem življenju, je seveda prišla do močnega izraza ob teh volitvah. To je zlasti vidno v peronizmu, ki nosi teže svoje narave; ni stranka, marveč gibanje. Zato, na primer, med radikali ni toliko težav, kljub temu, da so ideološka nasprotja prav tako huda. Med peronisti pa je težje. Zato se je „skupina osmih“ dejansko ločila od stranke in nastopa samostojno na volitvah. Tudi tu bo zanimivo ugotoviti, z volilnim rezultatom v rokah, koliko ljudske zaslombe imajo za seboj te nove tendence.

Drugje položaj guvernerskega kandidata in glavnega tajnika uporne CGT Ubaldinija. On — in marsikateri, ki ga spremljajo — bodo morali takoj po volitvah slišati odlok strankarskega razsodišča. Že sedaj se govori, da bodo izobčeni iz stranke. Prehud je namreč greh, da organizirajo lastno listo in s tem hudo ogrožajo zmago uradnega kandidata, ki je podpredsednik Duhalde.

Omenimo še razkol na levi. Potem, ko se je razpasla afeta okoli privilegirane pokojnine (27 milijonov), ki jo prejema Néstor Vicente (bivši demokristjan, bivši intransigent, bviši še marsikaj) je prišlo do končnega razkola med FRAL (komunisti in sopotniki) ter MAS (trockisti). Eni in drugi sedaj nastopajo z lastnimi listami. To je pozitivno za ene in druge, ker se bo dokončno pokazalo, kdo je kdo na argentinski levi. Potem bodo pričele znova sanje o „združeni levi“.

IN REFORMA?

Ob vsem tem nihanju pa je zanimivo, da več pozornosti kot volitve same med političnimi opazovalci zbujajo zadeve ustavne reforme. Pakt, ki naj ga stranke skušajo doseči po volitvah, je dobil nov zagon takoj, ko je mesto notranjega ministra zavzel José Luis Manzano. Zgovoren je bil njegov sestanek z radikalnim kordobskim guvernerjem. Angeloz pa seveda, kot je že mnogokrat zatrdil, ne stori ničesar „mimo stranke“. Lahko pa bi bilo, da je ta pogovor temelj novega zbližanja med radikali in peronisti „po drugi poti“.

Kar bi bilo žalostno je to, če bi se celoten dogovor sukal bistveno le okoli vprašanja ponovne izvolitve predsednika. Nekaj, kar je skušal doseči Alfonsín na vrhu svoje moči in slave, pa mu je spodletelo. Sedaj po isti poti stopa Menem. Izjavil je že, da želi ponovne kandidature. Država pa potrebuje manj kandidatur in več ljubezni, manj paktov in več uspešnosti. In edini pakti, ki lahko koristijo, so tisti, ki vodijo do uspešnosti, do razvoja, do poštenosti. Tako vsaj se nam zdi, medtem ko še vedno odmevajo zvoki afere okoli pranja narkodolarjev. Ta zadeva je postala pravzaprav drugotna. Bolj važno je trenutno ugotoviti, koliko je še poštenosti v argentinskih sodnih ustanovah, sedaj ko vidimo, da sodniki sodijo drug drugemu in res nihče več ne ve, komu naj bi verjel. To pa je smrtna rana za vsako ustanovo in hud udarec ljudskemu zaupanju v te ustanove.

Naš tednik: Je vojne v Sloveniji res konec?

Janez Janša: Če bi gledali na stvar ozko formalno, potem se vojna konča takrat, kadar se vse sile, ki so izvedle agresijo, ali predajo ali pa se umaknejo z ozemlja države, ki so jo napadle. V našem primeru bo ta umik končan oktobra 1991; takrat bo tudi formalen konec vojne. Je pa zaradi brionske deklaracije in sklepa zveznega predsedstva o umiku armade situacija zelo umirjena.

NT: Kljub temu divja v razpadajoči Jugoslaviji oz. na Hrvaškem slej ko prej brutalna vojna. Je nevarnost, da bi se vojaški konflikti ponovili zopet tudi v Sloveniji, docela izključena?

Janša: Ta nevarnost ni docela izključena, vendar ni pretirano velika. To zaradi razmer, ki trenutno vladajo drugod v Jugoslaviji in ki potencialnega agresorja zaposlujejo drugod, in seveda zaradi izkušenj, ki si jih je nabral ta agresor z vojno v Sloveniji.

NT: Kateri so resnični vzroki umika JLA iz Slovenije?

Janša: Dejanska vzroka sta dva. Prvi je nemogoč vojaški moralni položaj, v katerega je armada zašla v Sloveniji. Armada je v treh dneh po agresiji zgubila 30 odstotkov vojaškega moštva in 25 odstotkov starešin; to je v normalnih razmerah izgubljena vojna. Drugi razlog pa je interese vzhodnega dela Jugoslavije, ter predvsem Srbije in Črne gore, da postaneta praktični dedič dosežanj jugoslovanske armade in da dobita njeno tehniko in oborožitev. To je po vsej verjetnosti ključni razlog za to, da so srbske republike glasovale za umik armade iz Slovenije.

NT: Koliko žrtev v Sloveniji je imela Jugoslovanska armada in koliko slovenska Teritorialna obramba?

Janša: Na strani armade je bilo okoli 40 mrtvih ter nad 200 ranjenih. Teritorialna obramba je imela 8 mrtvih v spopadih — policija nekaj manj — ter nekaj deset ranjenih. Vendar je treba temu številu prišteti tudi nekaj mrtvih in več kot deset ranjenih, ki smo jih imeli v raznih prometnih in drugih nesrečah.

NT: Dela armada pri umikanju iz Slovenije težave?

Janša: Sklep vojaškega vrha o umiku je bil iskren. Vojaški vrh ga je predlagal zato, ker je to za armado najelegantnejša rešitev. Bilo pa je mnogo problemov na lokalni ravni, ko so razni ekstremistični poveljniki grozili z odkritim odporom svojemu lastnemu vrhu. Imamo primere, ko se grozi z miniranjem objektov, ki jih zapuščajo. Razne take objekte tudi dejansko uničujejo.

NT: Koliko oficirjev in vojakov naj bi zapustilo Slovenijo?

Janša: Enote armade so ob agresiji imele v Sloveniji nad 22.000 moštva ter okoli 500 tankov in oklepnih transporterjev. V vojni smo ujeli okrog 3000 vojakov in oficirjev, okrog 3000 jih je prestopilo na stran Teritorialne obrambe, okoli 5000 pa jih je pobegnilo iz kasarn in so šli domov. Albanski, hrvaški in madejski vojaki še vedno bežijo; slovenskih vojakov skoraj ni več. Tako je za umik iz Slovenije preostalo približno 8000 vojakov in oficirjev. To je sila, ki ne predstavlja kakšne resne nevarnosti.

NT: Kaj ste naredili z ujetimi vojaki in oficirji?

Janša: Ujeti oficirji in vojaki so bili pod nadzorstvom slovenskega in mednarodnega Rdečega križa in so bili že po nekaj dneh izpuščeni.

Intervju z obrambnim ministrom Janezom Janšo

SLOVENSKA VOJSKA V SLUŽBI DOMOVINE

Pogovarjal se je Janko Kulmesch v Našem Tedniku 2. avgusta

NT: Obstaja tudi sklep jugoslovanskega predsedstva, da lahko slovenski vojaki v JLA zapustijo armado. Koliko Slovencev je služilo v JLA pred tem sklepom in koliko jih je medtem zapustilo armado?

Janša: Letni kontingent nabornikov iz Slovenije znaša okrog 14.000. Ob tem sklepu predsedstva jih je bilo v enotah JLA manj kot 2000. Prvih 30 od teh je pričelo prihajati domov pretekli teden. Vsi slovenski vojaki pa naj bi se iz JLA vrnili do 15. avgusta 1991.

NT: Bodo ti slovenski vojaki morali po vrnitvi služiti v Teritorialni obrambi?

Janša: 25 odstotkov vseh Slovencev, ki zapuščajo armado, je bilo v enotah JLA več kot 7 mesecev. To pomeni, da jim je po zakonu Republike Slovenije vojaški rok priznan v celoti. Ostali bodo doslužili do 7 mesecev.

NT: Kako je organizirana Teritorialna obramba oz. slovenska vojska? Kakšna je njena številčna moč?

Janša: Temelji slovenske vojske so še vedno poveljstvene enote Teritorialne obrambe. Glede številčne moči: vsako leto bo šlo med 13.000 in 15.000 obveznikov skozi 7-mesečni vojaški rok. Vsi, ki bodo odslužili vojaški rok, bodo še 10 let v prvi rezervi; tu bodo vsako leto za nekaj dni poklicani k intenzivnejšemu usposabljanju. Po 10 letih pridejo k drugi rezervi, ki se jo pokliče samo še v primeru vojne nevarnosti. Celoten vojaški potencial, ki ga lahko Slovenija mobilizira, znaša precej nad 200.000, vendar pa nimamo namena, da bi mobilizirali tako formacijo. Naš koncept ni frontalno bojevanje; le-to je za nas izjema, ne pa pravilo. Dejansko bodo naše oborožene sile, ki bodo res vrhunsko usposobljene, štejele okoli 50.000 vojakov.

NT: Kaj je osnovna „filozofija“ slovenske vojske?

Janša: To je obramba lastne domovine ali drugih premis. Vojaško strateško pa bo šlo za tako obliko obrambnega sistema, ki ustreza potencialom majhne države. To pomeni, da ne bo šlo za razvoj vseh vrst oboroženih sil, ampak predvsem za razvoj kopenske vojske. Vse ostalo bo vkompilirano v to sestavo, vključno letalstvo.

NT: Sklep jugoslovanskega predsednika je, da se armada umika z vso tehniko. Kaj pa je z orožjem, ki ste ga zaplenili armadi v vojni?

Janša: Zaplenjena sredstva armade zamenjujemo s sredstvi Teritorialne obrambe, ki jih je armada zasegla ob volitvah.

NT: Kako velik je vaš oborožitveni potencial? Hočete nabaviti dodatno orožje, npr. tudi tanke, letala?

Janša: Obramba Slovenije tudi v prihodnje ne bo temeljila na tankih in nadzvočnih letalih, ampak predvsem na sredstvih za protioklepni boj in protizračni boj.

NT: Kako velik proračun imate na razpolago?

Janša: Za letošnji naš ministrski resor dobil nekaj manj kot 1,5 milijarde šilingov; to je 3% republiškega proračuna

ali 2% nacionalnega dohodka. V naslednjem letu s temi minimalnimi sredstvi ne bomo mogli graditi lastne obrambe. Je pa določena rezerva, ker je Slovenija letos še namenila več sredstev za JLA kot za lastno teritorialno obrambo, namreč 7% nacionalnega dohodka. Pričakujemo, da bomo v naslednjih petih letih lahko povišali naš proračun od sedanjih 2% na 3,5% nacionalnega dohodka.

NT: Ima slovenska vojska svojo Kontraobveščevalno službo?

Janša: Ima.

NT: Kako se imenuje?

Janša: Natančno tako, kot ste vprašali.

NT: Nameravate ustanoviti slovensko vojaško akademijo?

Janša: Da. Delovati bo začela v naslednjem letu.

NT: Kakšno stališče imate kot obrambni minister do civilnega služenja vojaškega roka?

Janša: V Sloveniji je bilo letos ob naboru že možno uveljavljati pravico do civilne službe.

NT: Iz katerih razlogov je možno zaprositi za civilno službo?

Janša: V bistvu gre za resen ugovor vesti pri posamezniku. Slovenski zakon o civilni službi je najbolj liberalen v Evropi. Civilna služba traja enako dolgo kot vojaški rok. Kljub temu pa se je letos prijavilo k civilni službi manj kot 1% nabornikov.

NT: Imamo informacije, da v raznih krajih Teritorialna obramba še vedno, čeprav ni več vojne, zahteva od privatnikov, da ji dajo na razpolago svoja vozila itd. Mnogi od teh zasebnikov se zaradi tega razburjajo. Kaj pravite o tem?

Janša: Teritorialna obramba je bila v celoti rezervna struktura in se je med drugim z vozili dopolnjevala iz podjetij ter od privatnikov. Na enaki osnovi temelji še sedaj; sedaj ne gre za vojno uporabo, temveč gre zgolj za usposabljanje in preverjanje raznih enot.

NT: Dobijo tisti privatniki in podjetja, katerim so bila pri blokadi uničena vozila, škodo docela povrnjeno?

Janša: Da.

NT: Kako pa ocenjujete razvoj na Hrvaškem?

Janša: Hrvaška oblast se je že pred enim letom odločila za defenzivno politiko, s tem, da je popuščala začetkom kninske vstaje. Potem je morala vedno dalje popuščati, sedaj pa je ob tretjino svojega ozemlja. Ta defenziva je nasprotno od tistega, kar so mislili doseči, namreč čim manj žrtev. Dejansko pa je to vodilo do več žrtev ter do državljanske vojne.

NT: Obstaja javna izjava slovenskega predsedstva in predsednika Hrvaške Tudjmana, da bi si v primeru napada armade na Slovenijo ali Hrvaško obe republiki med seboj pomagali. Ko je bila napadena Slovenija, ste kritizirali Hrvaško, ker ni pomagala. Zdaj ste tega

verjetno veseli, saj bi sicer morali sedaj priskočiti na pomoč Hrvaški?

Janša: Ta izjava ni pomenila, da bi si pomagali z oboroženimi silami, temveč da nobena od republik s svojega ozemlja ne bi dovolila armadnega napada. Večina sil, ki so napadale Slovenijo, pa je prihajala s hrvaškega ozemlja. Če bi Hrvaška takrat sama prevzela efektivno oblast in nam pomagala, bi pomagla predvsem sebi. Kakor v Sloveniji bi tudi na Hrvaškem prišlo do intervencije mednarodne skupnosti in bi Hrvaška imela normalno pogajalsko izhodišče. To bi bilo tudi v interesu Slovenije, ker si želimo ravnotežje med Srbijo in Hrvaško. Drugače bo te neko stanje konflikta, ki bo ogrožalo tudi nas.

NT: Drugo poglavje — kriza v slovenski republiški vladi ter Demosu. Med drugim ste vložili predlog, da naj bi Peterleta kot predsednika vlade zamenjal notranji minister Bavčar. Zakaj to?

Janša: Moj predlog ni šel v smer zamenjave, temveč reorganizacije vlade. S to reorganizacijo nobena stranka v Demosu ne bi ničesar izgubila, bi pa se povečala učinkovitost vlade. Moj predlog ni izhajal iz kritike dosednjega dela vlade. Pač pa bo v prihodnjih mesecih treba dokazati, da se je Slovenija gospodarsko in politično sposobna organizirati ne samo za preživetje, temveč tudi za pospešen razvoj in doseganje evropskih standardov. To je tudi pogoj za mednarodno priznanje. Problem sedanje vlade je v tem, da je ekipa nemogoče prilagoditi zahtevam časa, ker so vsa ministrska mesta strankarsko razdeljena in nobena stranka ne pusti, da bi ravno njenega ministra zamejali.

NT: Kateri resorji delajo po Vašem mnenju neučinkovito?

Janša: O imenih Vam nočem govoriti.

NT: Vztrajate pri tem, da mora tudi predsednik vlade Peterle odstopiti?

Janša: Ne. Moj predlog je bil eden od predlogov. Sedaj se to v nekaterih časopisih po svoje interpretira, intonacije so zelo čudne. Predlog je bil povsem neformalen, nestrankarski in neultimativen. Na seji Sveta Demosa pretekli ponedeljek ni dobil konsenzualne podpore, ki je bila pogoj za njegovo realizacijo. Ker pa je večina članov Sveta priznala, da problem obstaja, je bila imenovana komisija, ki išče možne rešitve.

NT: Kdaj se bo po Vaših ocenah uspelo Sloveniji dejansko osamosvojiti?

Janša: Ko se bo tako organizirala, da bo sposobna to doseči.

NT: Jo bodo druge države prej priznale kakor Hrvaško?

Janša: Slovenija ima stoddostno boljše izhodišče. Napredovali pa bomo pri tem toliko, kolikor se bomo sami premaknili. Nihče nam ni in ne bo ničesar podaril.

NT: Kateri so naslednji nujni koraki, ki jih bo morala Slovenija storiti v smeri mednarodnega priznanja?

Janša: Slovenija mora zdaj, prvič, izkoristiti dejstvo, da je postala prepoznaven del na svetovnem zemljevidu. To je osnova, ki odpira vrata tako pri političnih kot gospodarskih stikih. Nadalje mora izkoristiti pozitivno mnenje, ki sta ga agresija JLA na Slovenijo in odpor proti njej zbudila v svetovni javnosti. Slovenija se mora tako organizirati, da bo znala reklamirati tudi druge svoje sposobnosti, ne samo vojaške.

NT: Hvala za pogovor!

ZDOMSKE DILEME

Kot se spodobi v Župeči vasi se je kosilo začelo s krožnikom juhe. Potem pa so prišle na mizo še obilne dobrote in enkratni cviček, brez katerega si pravi Dolenjec sploh ne more predstavljati življenja. Za konec pa še priznanje, da je Fanika imenitna kuharica.

Lojze Grojzdek je eden tistih Slovencev, ki so šli v Nemčijo po boljši kruh in so tam ostali. Na koncu domače vasi si je zgradil prostorno in okusno opremljeno hišo. Tu preživi vse dopuste. Upa, da se bo nekoč za vedno vrnil. Tudi žena Fanika. Najtežje je z otroki. Aleš (15), David (12) in Mojca (8) imajo v Nemčiji možnosti, ki jih nikoli ne bi imeli v domovini svojih staršev. Tam hodijo v šolo, gojijo šport in imajo prijatelje. Radi gredo na počitnice v Slovenijo, veseli pa so tudi, ko se vračajo v München. Mali Luka (10 mesecev) še ne podaja svojega mnenja. Tudi Lojze se zaveda, da bi doma težje živel kot v Nemčiji. Ima pa čedalje večje domotožje. Za njega velja enaka dilema kot za skoraj vse rojake, ki stanujejo v zdomstvu, še posebej tiste, ki so tako blizu domovine.

Grojzkovi so lepa družinica. Staršem je z velikim trudom in vztrajnostjo uspelo obdržati slovenski jezik, šege in navade. Aktivno sodelujejo pri slovenski skupnosti. Fanika in Lojze pojeta pri cerkvenem zboru, fanta ministrirata, vsi otroci pa redno obiskujejo slovensko šolo v župnišču na Liebigstrasse. Stanujejo v Grünwaldu, najimenitnejšem predelu Müncha, kjer so hišniki pri zelo dobri nemški družini. Imajo imenitne sosede: nogometaša Rummenigeja, igralko Sento Berger, dirigenta Carlosa Kleiberja, s katerim se Grojzkovi dobro poznajo, predvsem z njegovo ženo Marijo, ki je Slovenka.

Ker so avtobusne zveze z Brežicami ob nedeljah bolj poredke, nas je Lojze prišel čakati v Novo mesto. Od tam do njegovega doma je še trideset kilometrov. Peljali smo se mimo Kostanjevice na Krki, enega najstarejših slovenskih mest, znanega po Formi vivi in po samostanu, mimo božje poti Slinovice, Šentjerneja, znanega po konjereji, Svetega Križa, kjer se je Lojze ženil, in Cerkelj, kamor je hodil v šolo.

Popoldne smo šli na sprehod po vasi. Kljub odsotnosti je Lojze zelo aktiven krajan, ponosen na svoj rojstni kraj. Z navdušenjem je pokazal obnovljeno kapelo, ki jo je tudi sam pomagal olepšati. Ob Krki bodo po njegovi iniciativi zgradili športno-rekreacijski center. Sam je bil dolga leta nogometaš, srednji napadalec, najprej pri Brežicah, nato pri TSV Grünwald, ki je leta 1987 z njegovim golom vstopil v prvo bavarsko krajevno ligo. Njegov sin Aleš nadaljuje nogometno tradicijo in igra pri mladincih.

Sredi glavne vaške ceste stoji rojstna hiša pokojnega škofa Leniča. Malo naprej pa stanuje Lojzetov brat, ki ima kmetijo. Pred odhodom smo se ustavili še pri Lojzetovemu prijatelju, ki prav tako živi v Nemčiji z družino in je bil tudi na dopustu. Na cesti pa smo srečali še tretjega, ki sam stanuje na Bavarskem, ženo in otroke pa ima doma. Vidi jih samo konec tedna.

Vaščani so zelo zaskrbljeni zaradi bližine jedrske elektrarne Krško, oddaljene samo 6 kilometrov. Najraje bi videli, če bi jo čimprej zaprli. Onesnaženje namreč čutijo na lastni koži. Še bliže pa je vojaško letališče JLA, ki je menda močno zaustavilo razvoj teh krajev.

Nazajgrede v Ljubljano smo lahko opazili nepredvidnost nekaterih voznikov, ki so kljub temu, da so bile po nekaterih

Nemški kancler — slovenskega rodu

Grof Leon von Caprivi - Kopriva, naslednik nemškega kanclerja Bismarcka, je bil slovenskega porekla. Njegovi predniki so živeli v fari Koprivnik, na meji Dolenjske in Belokranjske, kjer so bili kmetje svobodnjaki, oproščeni tlake in drugih dajatev, ki so si pridobili to čast v vojni s Turki.

V osemnajstem stoletju, se je njegov ded Julij Leopold Kopriva z družino preselil za nekaj let v bližino Gorice in od tam se je družina izselila v Nemčijo in takrat so tudi zamenjali priimek v Caprivi. Leon Kopriva je bil rojen leta 1831 v Charlottenburgu, danes del Berlina. Njegov oče je bil višji sodni svetnik in je tako obdržal častni naslov.

Kopriva je l. 1849 stopil v vojaško akademijo in je hitro napredoval. V francosko-ruski vojni je bil poveljnik X. vojnega korpusa. Leta 1870 po padcu Napoleona III. se je osnovala Nemčija Bismarcka, ki je bila za tiste čase najmočnejša država v Evropi. Leta 1883 je bil Leon Kopriva proti svoji volji imenovan za poveljnika glavnega štaba nemške mornarice. Na tem položaju je bil do leta 1888 in je dobil zaradi velike zaslužnosti velik ugled, tako da ga je sam Bismarck predlagal cesarju Viljemu I., da ga je imenoval leta 1890 za njegovega naslednika.

Leon Kopriva je postal ministrski predsednik in kancler močne nemške

države. Zavzemal se je za kmetijstvo, močno se je tiste čase razvila industrija, obnovil je vzgojni sistem, ki so ga spremenili šele leta 1919. Obnovil je tudi vojaški sistem in skrajšal obvezni vojaški rok od treh let na dve leti. Močno je tudi znižal vojaščino.

V zunanji politiki je dosegel trojno zvezo: Nemčija, Avstrija-Madžarska in Italija. Dosegel je tudi dogovore z Anglijo, katera je odstopila Nemčiji otočje v Severnem morju Helgoland, v zameno za nemške kolonije Zanzibar v Afriki. Še dandanes se imenuje ozek pas ozemlja, ki se nahaja med Severno in Južno Rodezijo „Caprivi Strip“, trajen spomin na Leona Kopriva, potomca naše Dolenjske, in tako priča slovenske prisotnosti v osrčju Afrike.

Leon Kopriva je bil odstavljen kot kancler 28. oktobra 1894 in je umrl 6. februarja 1899 v Skyren blizu Crossen na reki Odri. Nemški zgodovinar tiste dobe Georg Cotheim zaključuje njegov življenjepis: „Von Leo Caprivi je bil velik državnik, močno razgledan mož, vreden spoštovanja in časti!“

I. Ž.

NOVICA IZ SLOVENIJE

PORTOROŽ — Nekaj turizma na slovenski obali so le doživeli v mesecu juliju. Vročina je tudi pripomogla, da so, primerjajoč obisk z lanskimi julijskimi konci tedna, letos domači turisti bili celo številnejši. Seveda, tujih turistov letos ni nič ostalo.

Janez Vasle

Helga Glušič

Delo, Književni listi

(2)

Slovenski sodobni roman zunaj matične domovine

Prvine „globoke mistike“

Jurčecov roman je ob avtorjevih spominskih zapisih Skozi luči in sence eden izmed najzanimivejših pripovednih tekstov zdomske literature. Tridelna zgradba, na kateri temelji zgodba romana, pomeni pripoved z vidika treh centralnih literarnih oseb, katerih usoda se prepleta v času slovenskega duhovnega in fizičnega razkola in s tem porušene zavesti glavnih oseb, ki se izgubljajo same v sebi in v realnih geografskih razsežnosti sveta. Jedro dogajanja je osredotočeno na čustveno in duhovno življenje, za katerimi je mogoče razpoznati tudi usodni zgodovinski čas. V bistvu so vsi naštetih romani ubrani v tematiki druge svetovne vojne, ki je v vsakem od njih našla posebno literarno razsežnost v oblikovnem in vsebinskem pogledu.

Roman Ljubljanski triptih Ruda Jurčeca sodi v vrsto smer zdomskega ustvarjanja, ki se je odmaknila od tradicionalistične perspektive in poskušala najti individualni izraz za vprašanja sodobnega časa.

Komentator Alojzij Geržinič (Glas Slovenske kulturne akcije, 30. 5. 1958) v romanu zaznava „globoko mistiko“ ob analizi življenja v Ljubljani v prvih

povojnih letih, značilnosti romana pa primerja z dramatičnimi psihološkimi motivacijami kot jih poznata pripovedna proza Dostojevskega in Ivana Cankarja. Prvine „globoke mistike“ v romanu opazi tudi France Papež (Še o slovenski katoliški literaturi, Delo, KL, 4. 1. 90), ki pojav pojmuje kot vpliv moderne francoske katoliške literature.

Junaki negotovih usod

Morda zgolj naključje, da sta oba omenjena romana izšla v istem letu in v domala istem času kot roman Črni dnevi in beli dan Dominika Smoleta (1958) s podobno išočim, negotovim literarnim junakom, ki z nemočno in neodločno življenjsko pozicijo razdira tudi svet okoli sebe vse dokler se v njem ne prebudi volja za dejanje in s tem tudi samoobrambni mehanizem, ki nakazuje optimistični pohod proti novemu življenju. Tudi Simčičev roman Človek na obeh straneh stene pripoveduje o literarnem antijunaku, kot ga pisatelj imenuje sam. Človek skeptse, relativističnega stališča na spoznavnem in moralnem polju, posebnež, ki se z begom v svet izmika neugodnim in neželenim okoliščinam, največ pa zaradi neodločenosti v zvezi z lastno

usodo in lastnim čustvovanjem; zgodovinske okoliščine so mu pri tem v oporo in opravičilo.

Pripovedni način Simčičevega romana je motiviran v opoziciji skeptičnega junaka, zato se iluzija resničnosti prekriva z izmišljeno podobo, domneva o verjetnih dejstvih se prepleta z dvomom, slutnja spet z nakaznim spoznanjem. Negotove in nejasne situacije, v katerih se glavna literarna oseba sooča predvsem s seboj — s samokritičnim spoznanjem o nemoči, nedejavnosti in neodločnosti — so pogojene s procesom razvrednotenja tradicionalnih vrednot, s čimer izgine tudi zaupanje v resnico. Človek Simčičevega romana se zato prepušča negotovi usodi, predaja se trenutni situaciji, v kateri vedno znova doživlja tesnobni občutek neuresničenega načrta; vznemirljiva negotovost pa se v pripovednih stanjih ubesedi v opisih prizorišč, ki še potencialno depresivnost dogajanja in njegovo zlovesčjo nerazrešljivost. Pripoved romana je oblikovana analitično. Prizori izvirajo iz zavesti glavne osebe, krožijo v njej in odkrivajo junakovo življenjsko pot s pomočjo fragmentov iz otroštva, v katerem odseva podoba neuspešnega očeta in neljubeče mačehe, nato iz medvojne časa v Ljubljani, kjer vlada negotovost, smrt in prebujajoča se ljubezen do skrivnostne Katje. Begu prek Ljubelja na Koroško sledi čustvena razklanost glavnega junaka in sumničenje vsega, kar se dogaja v prehodu časa, ko junak v Trstu poskuša najti izhod za prihodnost. V nizu fragmentov, ki jih predstavljajo begajoča potovanja skozi neznani svet argentinske notranjosti, se Simčičev junak odloča med dvema stranema zidu

v svetu in v samem sebi, predvsem v svoji notranji dvojnosti, ki je zanj usodnejša in odločnejša od vseh zunanjih okoliščin.

Temeljna značilnost Simčičevega literarnega junaka je tujstvo. Svojo značilno držo najprej nosi sam s seboj, nato še kot begunec v neznani deželi: tu se junakovo tujstvo izoblikuje v posebno bivanjsko obliko, ki ga neprestano nagonja k samospraševanju in obnavljanju preteklih dogodkov, k razjasnjevanju odnosov do ljudi in do dogodkov, ki so jih rojevale zgodovinske situacije, prav tako nejasne in prikrivajoče bistvo stvari. Pripoved v teku povezovanja junakovih spominskih predstav vendarle odkriva nekaj njegove resnice vsaj v slutnjah in nakazanih gibih (Katje, na primer, z revolverjem v roki, ki se povese) in največkrat v zunanjih scenah, ko prostori prihajajo iz nadrealističnih, prežee nevarnih v opazovalčevi zavesti, bliže realnejšim obrisom, človeški značaji pa iz misterioznih postanejo jasnejši in razvidni.

Neznani, skeptični in išočči človek, obdan z zidom lastnih dvomov in predvsem zelo občutljiv za okolje — največkrat urbano polno pomenljivih predmetov in rekvizitov civilizacije — je Simčičevemu romanu ubeseden na intenziven slogovni način. Slog je zgoščen in zasekan v proznem ritmu in logiki pripovednega teka razkriva dramatičnost in tudi dramatično mislečega ustvarjalca (kar dokazujejo učinkovite menjave scen in dialogov), ki predvsem ustrezno poudarja pomenske premore, nekakšne ritmične jezikovne stiske, v katerih njegov jezik izgovarja krizne situacije človeka na obeh straneh stene.

(se nadaljuje)

NOVICE IZ SLOVENIJE

SLOVENC V ARGENTINI

VIDEM, Italija — Slovenska filharmonija je gostovala na videmskih grajskih koncertih z dvema skladbama: Čajkovskega Četrto simfonijo in Stravinskega Petruško. Je bil to prvi nastop po osamosvojitvi, saj sta načrtovana koncerta ob priliki Svetovnega slovenskega kongresa in kasnejše gostovanje v Zagrebu zaradi vojne odpadla. V Vidmu je Filharmonijo dirigiral Emilio Pomarico.

LJUBLJANA — Mednarodni vinski sejem sodi v sam svetovni vrh vinskih razstav, zato organizatorji niso hoteli imeti nobenih neprijetnih komplikacij pri poteku. Da bi zagotovili potrebno varnost enologom, ki bodo ocenjevali poslane vzorce, so odločili, da bo ocenjevalna komisija delovala v avstrijskem Gradcu, vse ostalo pa bo na tradicionalnem Gospodarskem razstavišču. Letos so pripravili 1.300 vzorcev iz 21 držav. Med drugimi bosta letos spet samostojno razstavljali tudi Južna Afrika in Argentina.

LJUBLJANA — Slovenski partizanski borci so se odločili, da zaenkrat ne bodo hodili na seje zveznega borčevskega odbora in predsedstva, ker so si ti s svojimi stališči sami odvzeli pravico, da bi zastopali udeležence pri „NOB“ iz Slovenije.

NOVO MESTO, KRANJ — Več poslovalnic slovenskih podjetij v Jugoslaviji so tamkajšnji uslužbenci kar na svoje roke „razlastili“ in na svoje ime registrirali novo podjetje. Tako se je zgodilo v Banjaluki, kjer je ljubljanska Sava Kranj Trade čez noč izvedela, da nima tam več svoje hiše, da je vse imetje in gotovina policijsko popisana, novo podjetje pa je Sava Komerce s sedežem v Beogradu.

V srbskem Svirgilju pa je Tovarna zdravil Krka ponudila, da svojo hišo spremeni v delniško družbo, v kateri bi sama imela 51% deležev. Kljub temu, da se je večina zaposlenih (79) odločila za to pot, so preglasovani izvedli udar in z orožjem zasedli tovarno. Namen imajo odcepiti se od Krke in se preimenovali v Srbofloro.

LJUBLJANA — V Kinoteki so pripravili festival filmov ameriške igralk Meryl Streep. Zvrtili bodo sedem njenih filmov, med katerimi pa ne bosta njena najbolj znana Lov na jelene in Kramer proti Kramerju.

BLAD — Stroge in težke kazni doletijo one, ki ne spoštujejo odločb radovljiške občine. Predvsem je treba zabeležiti tiste, ki prepovedujejo kuriti ogenj ob Blejskem in Bohinjskem jezeru, na katerikoli način puščati možnost za kasnejši požar (odmetavanje cigartnih ogorkov, itd.), prevračati klopi, voziti ali parkirati po nedovoljenih krajih, taboriti na krajih, kjer ni dovoljeno, ter umivati avtomobile ali druga vozila v rekah, jezerih ali studencih.

LJUBLJANA — „Slovenija - najmlajša evropska država“ je naslov revije Media Marketing, ki so jo izdali v angleškem jeziku, da bi z njo predstavili Slovenijo. V njej je več člankov o slovenski zgodovini in kulturi, predstavljenih je 50 Slovencev, ki so se uveljavili v tujih okoljih, slovenske blagovne znamke, ki so znane v svetu, ter druge gospodarske zanimivosti nove države. Z njo naj bi slovenski gospodarstveniki predstavili svojo domovino tujim partnerjem, sodelavcem ali prijateljem.

LJUBLJANA — Lovci so v letu 1990 pustili skoraj 3,4 milijone dolarjev lovskih taks. Odstrelili so veliko medvedov, gamsov, srn, jelenov, divjih prašičev, ruševcev, kozorogov muflonov, damjakov in fazanov. Za letos pa Lovska zveza ni

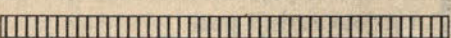
gledala optimistično, saj so že prej računali, da bo z odprtjem lovišč v Vzhodni Evropi konkurenca huda. Nato jih je pa tudi vojna odgnala od slovenskih lovišč.

LJUBLJANA — Na ljubljanskih parkiriščih bo od 1. septembra 20 redarjev skrbelo za red na njih, pobirali bodo parkirnine in kontrolirali parkirne ure. Vse delo pa bo v rokah javnega podjetja Parkirišča.

MARIBOR — Akvarij je star 38 let in je največji na Balkanu. Zdaj mu bodo pridružili še terarij, v katerem bo na ogled 100 različnih vrst kač, hroščev, krokodilov, žab, polžev, pajkov, itd. Zgraditev in nakup živali bo stala milijon in pol dinarjev, investitor pa bo zasebnik Danilo Auer, ki je sam tudi ljubitelj živali, posebno eksotičnih.

LJUBLJANA — Ministrstvo za energiko je razpisalo natečaj za sofinanciranje energetskih projektov. Investitorji lahko predstavijo načrte za male vodne elektrarne, za termoelektrarne, ki bi izkoriščale zemeljski plin, za izkoriščanje geotermale energije ali razne možne načrte za zmanjšanje energetskih izgub. Na voljo bodo imeli največ 40 odstotkov predračunske vrednosti projekta, ki ga bodo morali vrniti med dve in petnajst let. Projekte bodo sprejemali do konca septembra.

JESENICE — V mesecu maju je na jeseniško železniško postajo prispel tovor 34 sodov s posebnimi odpadki, ki so prišli iz Bosne in Hercegovine. Ker nihče ni hotel nič vedeti, so začeli raziskovati in prišli do zaključka, da so se sodi vrnili v Slovenijo, torej so odpadki iz slovenski tovarn. Zaenkrat so ugotovili, da so štirje sodi iz tovarne Helios. Sode bo verjetno prevzelo podjetje Kemis iz Radomelj, ki jih bo predelalo v svojem obratu za reciklažo snovi. Helios pa še naprej trdovratno trdi, da sodi niso njihovi. Verjetno bo zgodba še naprej podobna „gospodu kapucinarju, ki je kap'co zgubil“, a tu so kap'co našli, gospoda kapucinarja pa nikjer ni...

Mogoče ne veste, da...

— da so vojašnice po Primorskem dobile priporočilo, naj ne dajejo na svoje sporede oddaj slovenskega radia in televizije, in da v teh vojašnicah tudi ni slovenskih časopisov...

— da je po sprostitev verske svobode v Sovjetski zvezi samostan v Zagorsku, 40 kilometrov od Moskve, postal spet duhovna »zibelka« ruskega krščanstva in da so se tam zadnje čase krsti pomnožili za štiri/petkrat, cerkvene poroke pa za dvajsetkrat.

— da je Zora Tavčar posvetila svojo radijsko igro Portret organista Simona, ki jo je radio Trst A izvajal za pretekli božič z bogato orgelsko opremo, skladatelju Ubaldu Vrabcu ob njegovi 85-letnici in igralcu Borisu Kralju ob prejemu Boršnikovega prstana...

— da v ZDA poskušajo izdelati umetno oko, ki naj bi slepemu preko mikrotelekamere, montirane na držalu očal, posredovalo možganom podobe v obliki svetlih in temnih pik...

MLADIKA, Trst, št. 1

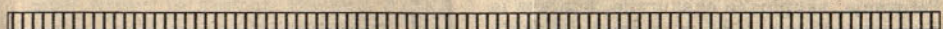
Osebne novice

Rojstvi: 28. julija se je rodil **Kristijan Perovšek**, sin Aleksandra in ge. Alicije roj. Rodríguez. Čestitamo!

2. avgusta se je rodil **Marko Jerman**, sin pok. Marka in ge. Monike roj. Jenko. Čestitamo!

Krsti: Krščena je bila v soboto, 17. avgusta **Miriam Noelia Šenk**, hčerka Marijana in ge. Pavle roj. Tomažević. Botra sta bila Tone Tomažević in gđč. Magdalena Šenk. Krstil je novomašnik Franc Šenk.

V slovenski cerkvi Marije Pomagaj pa sta bili krščeni: **Marjana Andreja Delbene**, hčerka Danijela in ge. Marte roj. Korošec. Botra sta bila gđč. Mici Korošec in Jože Korošec ml. Krstil je dr. Jure Rode. — **Zofija Ana Loboda**, hčerka Marjana in ge. Ane roj. Urbančič. Botrovala sta ga. Marta M. Oblak in Ciril J. Loboda, krstil pa jo je prof. France Bergant.

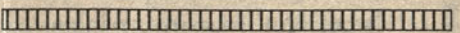

42. obletnica Društva Slovencev v Mendози

Mendoška slovenska skupnost je v nedeljo, 11. avgusta praznovala 42. obletnico ustanovitve našega Društva. Za letošnje slavlje sta nas počastila s svojo navzočnostjo predsednik Zedinjene Slovenije, prof. Tine Vivod in soproga. V letošnjih izrednih okoliščinah, prelomnih zgodovinskih dogodkov za slovenski narod nam je prof. Vivod prinesel bogata doživetja, katerim je prisostvoval v Sloveniji, in nam kazal jasne smernice za bodoči razvoj našega skupnega udejstvovanja.

Ob 10 zjutraj smo se zbrali na dvorišču našega Doma. Prva točka praznovanja je bila blagoslovitev nove slovenske zastave, ki jo je podaril naši skupnosti ob svojem kratkem obisku med nami prof. dr. Savin Jogan iz Ljubljane.

Predsednik Društva Slovencev v Mendози inž. Jože Šmon je napravil uvod s sledečimi besedami: „Obhajamo dvainštirideseto leto obstoja našega slovenskega društva. 42 let je doba odraslega človeka! In če v tej polnoletnosti pregledamo delo naših staršev in sedaj še naše delo, lahko s ponosom trdimo: izpolnili smo svojo dolžnost! Obdržali smo vero in slovensko zavest! Zaskrbljeno smo skozi leta spremljali naše rojake doma, ki jih je uničeval brezverski duh, uničeval moralo in zapeljeval mnoge — premnoge — v materialistično mišljenje in dejavnost.

— da je pisatelj Vinko Ošlak, potem ko je protestno zadržal objavo svojega romana Človeka nikar pri Državni založbi Slovenije, sam natisnil deset izvodov romana za prijatelje...

— da arabski kristjani v Palesatini rabijo za krščanskega Boga ime Alah...

— da je v eni zadnjih številčk časopisa Novo jutro bivši partizan, očividec dogodka, opisal, kako je neki visoki predstavnik prejšnjega slovenskega režima (zakrit s prozornimi kraticami) na Koroškem likvidiral kmeta v njegovi lastni hiši...

V farni cerkvi v Castelarju je bila krščena v soboto, 17. avgusta **Lucijana Valerija Pleško**, hčerka inž. Pavla in ge. Janike roj. Rant. Botrovala sta dr. Helena Cacioppo roj. Pleško in Miha Rant, krstil pa g. Tone Rant SDB.

Staršem čestitamo in želimo sreče!

Poroki: Poročila sta se v cerkvi Santa María de Trujui **Viktor Lazar in Marcela Frances**. Za priče so bili ga. Zofija Kavčič por. Lazar in Vinko Lazar ter ga. Olga Bellone de Frances in Gregorio M. Frances. Dne 17. avgusta 1991 sta se v slovenski cerkvi Marije Pomagaj poročila **arh. Jure Mihelič in gđč. Metka Japelj**. Za priče so bili nevestin oče Anton Japelj in ga. Pavlina Dobovšek ter ženinovi starši dr. Franc Mihelič in ga. Elisa Carmen. Med mašo je pel mladinski zbor iz San Justa, poročne obrede je opravil delegat dr. Alojz Starc. **Novoporočencem naše čestitke!**

Nov diplomant: Na Katoliški univerzi je diplomiral **Marko Amon** in postal „licenciado en sistemas“. Čestitamo!

Toda zasijala je pomlad! Tako nepričakovano. Rdeči moloh umira! Na vodstvo so stopili svobodno izvoljeni in zaupamo, da se tiranija ne bo povrnila. Z odlokom skupščine Republike Slovenije je bila 25. junija letošnjega leta razglašena samostojna in neodvisna Republika Slovenija in ta si je izbrala slovensko zastavo, s katero je izbrisala krvavo rdečo zvezdo in nanjo pripela novi slovenski grb - simbol državne in njene samostojnosti. Tako zastavo smo z radostjo in zadoščenjem prejeli iz naše svobodne domovine Slovenije.

Sledila je argentinska narodna himna in nato blagoslov nove zastave, ki ga je izvršil naš dušni pastir Jože Horn. Neposredno nato sta med petjem Zdravljice oba navzoča predsednika, namreč Zedinjene Slovenije prof. Tine Vivod ter Društva inž. Šmon dvignila pravkar blagoslovljeno novo tribarvnico.

V dvorani pa je bila tudi nameščena prenovljena, z grbom opremljena zastava, ki bo predsedovala vsem našim prireditvam. Nato je bila slovesna zahvalna sveta maša, ki jo je daroval Jože Horn in pri kateri je sodeloval naš pevski zbor.

Po kratkem odmoru po sveti maši se je praznovanje nadaljevalo v dvorani. Na gigantni zaslon je bil predvajan video film, na katerem je posneta slavnostna razglasitev samostojnosti na večer 26. junija v Ljubljani. S tem zanimivim pripomočkom je izvrstna produkcija RTV Ljubljana prišla do temeljnega izraza in smo lahko globoko poživeli ta edinstveni dogodek za slovenski narod. Vsi navzoči smo v polni meri čustveno dojeli pretresljivo slavnost, ki je ustvarila zelo primerno vzdušje za govor prof. Tineta Vivoda, ki je nato dodal še svoja osebna doživetja ter nam ob tem našem praznovanju podal trezna razmišljanja o naših odgovornostih in nalogah v sedanjosti in bližnji bodočnosti slovenske narodne zgodovine.

Za zaključek pa je bilo skupno kosilo, ki so ga kot vedno požrtvovalno pripravile naše žene.

Marko Bajuk

MLADIKA, Trst, št. 4

MALI OGLASI

METKA - L. in F. Švigelj - Otroške obleke - Izbira in tovarniške cene - F. Alcorta 2754 - San Justo (Barrio San Nicolás) - Tel. 441-7496

Snemamo na video kasete - Poroke - Krste - Družinske jubileje - Tel: 767-5200

Splošna pomoč in nasveti o industrijski higieni in varnosti; Tel: 659-3574; **Viktor Fekonja**

PSIHOANALIZA

Psihoanalitični konzultorij; lic. psih. Marko Mustar; Santa Fé 3228, 3º „M“ — Capital — Tel: 83-7347 in 71-3546.

ELEKTRONIKA

Električni material za industrijo in dom. **Elektro Ader - Franci Jarc**. Av. Ader 3295 - Munro; Tel.: 766-8947 / 762-1947

Varnostni elektronski sistemi (alarmi) za hiše - tovarne - avtomobile.

Ing. Janes M. Petkovšek, Amianot 9969 - Tel.: 769-1791 - Loma Hermosa

Kadar se o računalnikih (komputerjih) govori, **ing. Janes Kocmur** vam poskrbi. Tel.: 651-7459 - Brandsen 2167 - San Justo.

SERVIS

Dolenc Lojze - popravila barvne TV, video-kaset, radio snemalcev, kaset in avdio - Cerviño 3942 - San Justo - Tel.: 651-2176.

ZOBOZDRAVNIKI

Viktor Leber - splošna odontologija, implantacije - oseo-integrirane; sredi in petek, od 14 do 18; Belgrano 3826 - 7. nadst. „B“ - San Martin - Tel.: 755-1353.

TURIZEM

Potovanja, skupinske ekskurzije, letalske in pomorske vožnje poskrbi po ugodni ceni **Marjeta Šenk** - Tel.: 762-2840.

Turizem Bled — Najugodnejše cene za polet z avionom in turizem po svetu - Tel. 628-9504

ARHITEKTI

Arhitektka Ana Marija Sovič - Načrti in vodstvo novih zidanj, popravil, dekoracija in načrti za opremo - Rodríguez Peña 336, P. 6º ofc. 64. T. E. 45-2623 in 651-4206.

ADVOKATI

dr. Vital Ašič — odvetnik - ponedeljek, sredi, petek od 17 do 19 - Don Bosco 168 - San Isidro - Tel.: 743-5985.

dr. Franc Knave — odvetnik - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadst. „E“ - Capital - Tel.: 45-0320 in 46-7991

dr. Mariano Radonič, odvetnik, od ponedeljka do petka o 17 do 20 ure, Mar del Plata in okolica. Olavarría 2555, Mar del Plata (7600) Tel.: (023) 51-0180/0177

SANITARNE NAPRAVE

Sanitarne in plinske naprave — privatne - trgovske - industrijske - odobritev načrtov — **Andrej Marolt** - Avellaneda 216 - San Miguel - Tel.: 664-1656.

ZA DOM

Matija Debevec - soboslikar. Barvam stanovanja, pohištvo. Peguy 1035 - (1708) Morón.

REDECORA — celotna oprema stanovanj: blago za naslanjače, odeje, zavese, tapete, preproge - Bolívar 224 - Ramos Mejía - Tel.: 654-0352.

Alpe Hogar — Stane Mehle - vse za vaš dom - L. Vernet 4225 - (1826) Rem. de Escalada - Tel.: 248-4021.

Garden Pools — konstrukcije bazenov - filtri - avtomatično zalivanje - **Andrej Marolt** - Pte. Illia (Ruta 8) Nº 3113 - (1663) San Miguel - Tel.: 664-1656.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Sarmiento 385 - 1. nadst., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - Tel.: 325-2127.

Kreditna Zadruga SLOGA — Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - Monte 1851 - Uraduje ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Česarek).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (g. Julka Moder).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uraduje ob četrkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

Cena največ štirih vrstic 18.000,- za enkratno objavo, za vsak mesec — 4 številke — 55.000,-

Zveza slovenskih mater in žena

praznuje 25 let delovanja

v soboto, 7. septembra 1991 ob 19. uri z zahvalno sv. mašo v cerkvi Marije Pomagaj v Slovenski hiši; nato v obednici napitnica s srečolovom.

Vsi lepo vabljeni!

Vas zanima?

V Buenos Airesu je pričela izhajati „Camino nuevo“, nova katoliška publikacija. Je to nov pogled, brez predsodkov, na argentinsko katolištvo. Če vas zanima življenje Cerkve, njenih ustanov in delo argentinskih laikov, vam bo ugaljala. Če jo želite širiti na vaši fari ali v vašem okolju, dobrodošli. Publikacijo, ki je mesečna, izdaja neodvisna časnikarska skupina. Pri njej sodeluje Tone Mizerit. Če želite mesečnik samo na ogled, pišite na nasov: Tone Mizerit, Lincoln 382 (1712) Castelar, Pcia. Buenos Aires, ali pa po telefonu: 624-2093.

Cupón de suscripción

☐ Por seis (6) números \$ 120.000.-

☐ Por doce (12) números \$ 240.000.-

Apellido y nombre

Dirección CP

Localidad Prov.

— Marque con una equis la suscripción que desea.

— Los cheques o giros a nombre de **Lauro S. Noro**

Cailla de Correo Nº 4, Sucursal 27 (1427), Capital Federal

OBVESTILA

SOBOTA, 24. avgusta:

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15. uri.

NEDELJA, 25. avgusta:

Občni zbor Mutual Sloga v Slovenski hiši ob 10. uri.

Obletnica Rožmanovega doma, po sv. maši bo skupno kosilo.

26. Mladinski dan v Carapachayu. Celodnevna prireditve

Žegnanje v San Martinu ob 11.30

SOBOTA, 7. septembra:

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15. uri.

Zveza slov. mater in žena - 25 let delovanja. Slovenska hiša ob 19. uri

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE**

Director: **Valentín B. Debeljak**

Propietario: **Eslovenia Unida**

Redacción y Administración:

RAMON L. FALCON 4158

(1407) BUENOS AIRES

ARGENTINA

Teléfono y Telefax: (54-1) 69-9503

Glavni urednik:

Tine Debeljak ml.

Uredniški odbor:

Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,

Gregor Batagelj

Correo Argentino Central (B)	FRANQUEO PAGADO Concesión Nº 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión Nº 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual Nº 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije:

za Argentino \$ 360.000; pri pošiljanju po pošti pa \$ 400.000; ZDA in Kanada pri pošiljanju z letalsko pošto 100 USA dol.; obmejne države Argentine 90 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa za pošiljanje z navadno pošto 75 USA dol.

V Evropi lahko kupite Svobodno Slovenijo:

▼ **Trstu:** Knjigarna Fortunato, Vía Paganini 2;

▼ **Celovcu:** knjigarna Mohorjeve družbe,

Viktringer 26.

Stavljenje: **MALIVILKO**

Talleres Gráficos "VILKO" S.R.L.,

Estados Unidos 425

(1101) Buenos Aires - Tel.: 362-7215/1346

Zveza slovenskih mater in žena:

Darovali so dr. Nataša Krečičeva v

spomin na go. Anico Kraljevo \$ 300.000;

ga. Mara Pleško v dobrodelni sklad \$

300.000. Najlepša hvala!

V Mendozi je 13. avgusta umrl v 89. letu starosti gospod

Rudolf Škamlec

Bil je veren Slovenec in zvest svojim idealom, zaradi katerih je moral zapustiti domovino.

Zahvaljujemo se vsem Slovincem, ki so pokojnika spremljali na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: otroci Marija, Rudolf, Kristina, Jože in Lojze;

zeta Viktor Artač in Jože Roholin;

vnuki in pravnuki ter ostali sorodniki.

Mendoza, 14. avgusta

Svoboda — pomoč

Napad na Republiko Slovenijo je povzročil hudo škodo. Poškodovane so ceste, polja, letališča, stanovanjske stavbe, avtobusi, tovornjaki, težki cestni stroji, itd. Pomagajmo tudi mi pri obnovi naše domovine oz. očetnjave! Pridružimo se rojakom v matični državi tudi z darovi v denarju!

V ta namen je odprt račun števil 1/706 v vseh poslovnica Zadruga Sloga pod dvema naslovoma, in sicer:

— v računu SVOBODA bomo zbirali fonde za kritje stroškov, ki jih imamo pri našem prizadevanju, da argentinsko javno mnenje pravilno informiramo o dogodkih v RS in da argentinska vlada prizna suverenost RS;

— v račun POMOC pa se bodo stekali darovi, ki so namenjeni obnovitvenim delom v RS; poslani bodo v slovensko republiško blagajno.

ZEDINJENA SLOVENIJA